

РЕШЕНИЕ

№ 237

гр. Варна, 29.09.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в публично заседание на първи юли през две хиляди двадесет и пета година в следния състав:

Председател: Анета Н. Братанова

Членове: Магдалена Кр. Недева
Николина П. Дамянова

при участието на секретаря Дарина Б. Баева
като разгледа докладваното от Магдалена Кр. Недева Въззивно търговско дело № 20243001000433 по описа за 2024 година

за да се произнесе, съобрази следното:

Производството по делото е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на Е. Х. М., подадена чрез адв. Х., и въззивна жалба на “HDI Versicherung AG” (ХДИ Ферзихерунг АД), представлявано от адв. С. М. от АК-София, срещу решение № 25/25.04.2024г., постановено по т.д. № 68/2023г. по описа на ОС – Търговище, с което съдът е осъдил ХДИ “Ферзихерунг” АД-Хановер, чуждестранно застрахователно дружество, регистрирано съгласно законодателството на ФРГ, с оригинално фирмено наименование „HDI Versicherung AG“, рег.№ I - TDLT-9356W-74, с адрес: Hannover 30659, HDI Platz 1, Германия, електронен адрес: info@hdi.de, да заплаща на ищеца Е. Х. М. сумата от 8 401,06 лв. месечно, представляваща застрахователно обезщетение за имуществени вреди- необходими парични средства за болногледачи, рехабилитация и психологични сеанси за лечение на травми, получени при ПТП на 14.09.2022г. на пътя гр.Попово – гр.Бяла, предизвикано от И Я И, неспазил правилата за движение по пътищата при управление на л.а. “Мерцедес-ГЛЦ 63 АМГ“, рег.№ XXXXXXXXX, чиято гражданска отговорност е застрахована в ответното дружество ХДИ “Ферзихерунг” АД-Хановер, ФРГ, считано от 30.06.2023г. до настъпването на

причина за неговото прекратяване или изменение, ведно със законната лихва върху всяко просрочено плащане от момента на подаване на исковата молба, като е отхвърлил в останалата му част иска по чл.432, ал.1 КЗ за присъждане на месечно застрахователно обезщетение за имуществени вреди до пълния му претендиран размер от 8 918,06 лв., като неоснователен.

Въззивникът Е. Х. М. обжалва решението в частта, в която съдът е отхвърлил иска му за изплащане на месечно застрахователно обезщетение за имуществени вреди, за разликата над присъдените 8 401,06 лв. месечно до пълния предявен размер от 8 918,06 лв. месечно. Не оспорва изводите на съда относно осъществяването на фактическия състав на чл. 432 КЗ и наличието на генералния деликт по смисъла на чл. 45 ЗЗД, при което отговорност следва да се носи именно от ответника - „ХДИ Ферзихерунг“ АД. Намира определения общ размер на дължимото месечно обезщетение за имуществени вреди (включващи разходи за болногледач, рехабилитатор и психолог) за занижен, излагайки съображения, че в процесния случай обезщетението следва да се приеме за дължимо за услуги, оказвани от рехабилитатор на пострадалия не само през работните дни, а през всички календарни дни в годината. Счита, че първоинстанционното решение е постановено при допуснато процесуално нарушение на чл. 235 ГПК. Излага съображения за неправилно кредитиране изготвеното по делото заключение по ССЧЕ във варианта, в който експертът е определил разходи за рехабилитатор само през работните дни в годината, който извод на съда намира за противоречив на сърбаните по делото доказателства. Счита, че ищецът е доказал потребността от ежедневни грижи от специалист – рехабилитатор, поради което моли решението в обжалваната му част да бъде отменено и вместо него постановено друго, по съществото на спора, с което претенцията му да бъде уважена в пълния ѝ предявен размер.

Въззиваемата страна счита жалбата за неоснователна и моли съда да я остави без уважение, както и да потвърди решението в обжалваната му част като правилно и законосъобразно.

Въззивникът “HDI Versicherung AG” (ХДИ Ферзихерунг АД) обжалва решението в частта, в която е осъден да заплаща на Е. Х. М. месечно застрахователно обезщетение в размер на 8 401,06 лв., съставляващо разходи за 4-ма болногледачи, рехабилитатор и психолог, до настъпване на причина за неговото прекратяване или изменение, ведно със законна лихва от момента на

подаване на исковата молба до окончателното изплащане на задължението, както и съдебни разноски и адвокатско възнаграждение. Намира решението за неправилно, като постановено в противоречие с материалния закон и при съществени процесуални нарушения, необосновано и незаконосъобразно. На първо място счита, че по делото е останало недоказано ищецът да е пострадал като пътуващ в МПС, за което застрахователят е отговорен. Това условие в настоящия случай счита за опровергано от две обстоятелства: 1) лицето, седяло на предна дясна седалка вследствие на процесното ПТП е счупило с главата си стъклото пред него, като от удара е получил травма на главата, с други думи — този, който има травма на главата не е управлявал МПС по време на катастрофата; 2) по делото категорично, безусловно и обективно е установено съгласно приобщените медицински документи, както от ЦСМП, така и от УМБАЛ Търговище, че И Я И е получил нараняване на главата. В тази връзка отбелязва, че назначеното по делото в.л. Карапетков категорично е отхвърлил възможността водачът да е счупил стъклото пред предна дясна седалка, което изключва И да е бил водач на процесното МПС. Необосновано и немотивирано намира решението в частта, в която съдът приема, че ищецът Е. М. е пострадал като пътник в процесното МПС, прието за доказано като факт от свидетелските показания на В, П и Г.ев, които свидетели – и тримата, не са присъствали на настъпването на ПТП и не са изградили преки впечатления относно това кой е управлявал процесното МПС. Съдът в нарушение на процесуалните правила не е обсъдил всички свидетелски показания, като съдебният акт по същество на спора е останал немотивиран защо едни гласни доказателства решаващият съд кредитира, а други - отхвърля. Според въззивника следва да се приеме за доказано по делото, че Е. М. е бил водач на МПС и като такъв няма право на обезщетение. В тази връзка излага съображения за порочно извършване на назначената по делото ДНК-експертиза, тъй като съдът не е приел като веществено доказателство изследваното парче от въздушна възглавница преди извършване на изследването. Това веществено доказателство не е станало част от доказателствения материал по т.д. 68/2023 год. на ТОС, не е представено на страните, няма определение за приемането му като доказателство, не е дадена възможност на страните да се запознаят с това доказателство и да изразят становище по него. Съдът е изпратил пощенски плик до вещо лице-експерт за ДНК експертиза, без страните да са се запознали със съдържанието на този

плик, който не е отворен в присъствие на страните, поради което е опорочено използването на това парче от въздушна възглавница като доказателство. Намира още предявения иск за неоснователен, тъй като ищецът не е понесъл и не е доказал имуществени вреди, за които застрахователят да дължи обезщетение. Не се доказват претърпени от ищеца вреди, поради което не следва да се репарират такива. Нормата на чл.51, ал. 1 ЗЗД предвижда да се плати обезщетение за претърпени вреди, а не за хипотетични такива, като ищецът следва да докаже увреденост на имуществената си сфера, за да се търси имуществено обезщетение. Намира присъденото обезщетение за неправилно освен по основание, но и по размер, прекомерно и необосновано завишено, определено в противоречие на съдебната практика, на морала и на логиката. Същото не е съобразено с размера на месечните обезщетения, които Република България плаща на гражданите си в неравностойно положение (инвалиди). Счита, че съдът не е обследвал в цялост личността на пострадалия ищец – неговата възраст и работоспособност. Не е установена по надлежния ред и инвалидност на ищеца, поради което съдът е следвало да приеме, че лицето е в съС.ие да упражнява трудова дейност, макар и в инвалидна количка. Неизяснено е останало защо на ищеца са необходими денонощни грижи от болногледач, респ. защо следва да му се присъжда обезщетение за покриване разходите за неоснователно (хипотетично) наети лица. Излага доводи (респ. поддържа възражението) за съпричиняване вредата от страна на ищеца, поради това, че е пътувал в МПС управлявано от лицето И (необосновано възприет за водач), който непосредствено преди ПТП е употребил „райски газ“. В заключение счита, че ищецът се е поставил в положение на опасност, като е пътувал в МПС (ако приемем, че И е бил водач), управлявано от неспособен водач, видно от справка на КАТ - Търговище, съгласно която И е бил с отнето удостоверение за управление на МПС и това е станало предмет на дискусия при проверката. Искането е въззивната инстанция да отмени първоинстанционното решение в уважителната му част като неправилно, незаконосъобразно, постановено в нарушение на закона и при нарушаване на съдопроизводствените правила, като вместо него да постанови друго, с което да отхвърли предявения от Е. М. иск изцяло, ведно със законна лихва, като неоснователен и недоказан. В условията на евентуалност моли съда да намали обезщетението, като присъди такова в минимален размер, предвид наличието на съпричиняване на

вредоносния резултат от страна на пострадалия.

Въззиваемата страна счита жалбата за неоснователна и моли съда да я остави без уважение, както и да потвърди решението в обжалваната му част като правилно и законосъобразно.

Съдът, за да се произнесе по съществото на въззива, прие за установено следното:

Предявеният иск е с правно основание чл.432 КЗ.

Ищецът Е. Х. М. претендира от ответното застрахователно дружество заплащане на сумата от 8 918,06лв месечно, представляваща застрахователно обезщетение за имуществени вреди- необходими парични средства за 4-ма болногледачи, рехабилитатор и психологични сеанси за лечение на травми, получени от него при ПТП на 14.09.2022г. на пътя гр.Попово – гр.Бяла, предизвикано от И Я И при управление на л.а. “Мерцедес-ГЛЦ 63 АМГ“, рег. № XXXXXXXXX, чиято гражданска отговорност е застрахована в ответното дружество ХДИ “Ферзихерунг“АД-ХанOVER, ФРГ, което обезщетение се дължи за периода от датата на подаване на исковата молба – 30.06.23г. до настъпване на основание за изменение на този размер или за отпадане на задължението за изплащането му, ведно със законната лихва върху всяко просрочено месечно плащане, считано от 30 число на месеца, за който се дължи до окончателното му изплащане.

От събраните по делото доказателства безспорно се установява от фактическа страна, че процесното ПТП е осъществено на 14.09.2022г. на пътя гр.Попово – гр.Бяла от водача И Я И при управление на л.а. “Мерцедес-ГЛЦ 63 АМГ“, рег.№ XXXXXXXXX, чиято гражданска отговорност е застрахована в ответното дружество ХДИ “Ферзихерунг“АД-ХанOVER, ФРГ. Скоростта на движение на лекия автомобил е била около 108-109 км/ч. при разрешена 90 км/ч за пътния участък. Приближавайки разклона за фирма „Европак“, водачът загубил контрол над управлението на автомобила, отклонил се вдясно, напуснал платното за движение и се ударил в скат с височина около 2,5 м., продължил движението си и достигнал хоризонтална затревена площ, изминал разС.ие около 12 м., след което се завъртял по посока обратна на часовата стрелка и се установил на място.

Между същите страни по повод на същото ПТП е водено т.д. № 5/2023г.

на Търговищкия окръжен съд, с решението по което е уважена изцяло исковата претенция на Е. М. срещу същото застрахователно дружество „ХДИ Ферзихерунг“ АД за заплащане на сумата 500 000 лв., представляваща обезщетение за обезвреда на претърпените от ищеца неимуществени вреди вследствие на същото ПТП от 14.09.2022г., както и за заплащане на сумата 41 662,40 лв. – обезщетение за причинени вследствие на това ПТП имуществени вреди - разходи за лечение на причинените травматични увреждания, ведно със законната лихва върху присъдените главници, считано от 06.10.2022г. до окончателното им изплащане. С решение по в.т.д. № 564/23г. на Варненския апелативен съд подлежащото на изплащане обезщетение е намалено на 400 000лв, като възражението за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия е уважено до размер от 10 %. Въззивният съд е приел, че с решението си да се качи в автомобил, за чийто водач е знаел, че е под влиянието на употребяван в продължително време „райски газ“, ищецът се е поставил в осъзнат риск от евентуално настъпване на пътно произшествие вследствие неадекватно поведение на водача. С оглед на това присъдените обезщетения за имуществени и неимуществени вреди са намалени с 10 %. С решение по т.д. № 1940/24г. на ВКС, първо т.о., решението на въззивната инстанция не е допуснато до касационен контрол.

Налице е пълна идентичност на страните в настоящото производство с тези по влязлото в сила решение по т.д. № 5/23г. на ТОС, както и на правопораждащите юридически факти и обстоятелства, на които се основава претенцията по двете дела за търсене отговорност на ответното застрахователно дружество – едно и също застрахователно събитие, респ. ПТП, един и същи виновен водач, един и същи пострадал.

При това положение съдът е длъжен да съобрази обективните предели на силата на пресъдено нещо по т.д. № 5/23г. на ТОС досежно механизма на осъществяване на процесното ПТП, вкл. и това кой е шофирал лекия автомобил, получените от ищеца увреждания, претърпените от него физически и морални болки и страдания, психологическото му състояние и процента на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия / ТР № 2/19.11.2014 г. по тълк.д. № 2/2014 г. и ТР № 8/07.05.2014 г. по тълк. д. № 8/2013 г. на ОСГТК, както и мотивите по т. 5 на ТР № 7/31.07.2017 г. по т. д. № 7/2014 г. на ОСГТК/.

След извършена служебна справка в НБД „Население“ съдът

констатира, че на 30.06.25г. е отразена промяна в имената на Е. Х. М. на Г. Н. А., в резултат на което е допуснал и промяна в имената на ищеца.

Следователно безспорно установено по делото се явява обстоятелството, че ищецът е пътувал на предна дясна седалка на автомобила, /а не е шофирал, както твърди застрахователят/, че в резултат на произшествието е получил счупване на тялото на първи поясен прешлен на гръбначния стълб, счупване на напречният израстък на 12-ти гръден прешлен на гръбначния стълб със стеснение на гръбначно -мозъчния канал на нивото на първи поясен прешлен, стесняване на гръбначномозъчния канал. Гръбначният мозък в този отдел (Тх 12 - Л 1) е бил притиснат, което е довело до тежка пареза на долните крайници - първо от таза надолу, след това от колената надолу. Още на следващия ден пострадалият е бил насочен за лечение в специализирана клиника по ортопедия и травматология в град Плевен (към „МБАЛ Св. Пантелеймон - Плевен“ ООД), където е била извършена оперативна интервенция – заден достъп на ниво на първи поясен прешлен, извършена ламинектомия и декомпресия на счупването, максимална реклинация на прешлена и стабилизация чрез метална инструментация. След консулт с невролог е установена долна вяла парепареза от тежка степен в подбедриците (предна и задна група мускули), възможни движения в минимален обем в проксималната мускулатура около тазовия пояс и бедрената мускулатура. Тежката парепареза от колената надолу остава за поС.но поради органичното увреждане на гръбначния мозък - конус медуларис. Веднага след изписването му (27.09.2022г.) ищецът е приет в отделението по физикална рехабилитация където е проведено специализирано лечение (роботизирана рехабилитация и конвенционална физиотерапия). Впоследствие рехабилитация е извършвана в МБАЛ „Авис-Медика“ ООД. Към момента на извършване на СМЕ – м.октомври 23г. няма подобрене в съС.ието на пострадалия по отношение парализата на двата долни крайника. Ищецът няма движения на долните крайници под коленете, придвижва се с инвалидна количка, мускулатурата на двата долни крайника под коленете е атрофична - намалена по обем. Вещото лице е на мнение, че тази загуба на основните функции на двата долни крайника ще остане завинаги. Това съС.ие на Г. А. налага необходимостта от поС.ни денонощни грижи от болногледач и рехабилитатор, от всекидневни физикални и рехабилитационни упражнения – раздвижване на парализираните крайници и масажи на мускулатурата им.

Необходими са и физически упражнения за горните крайници за повишаване на тяхната издръжливост и сила, за да може пострадалият да подпомага движенията на тялото си във вертикална и хоризонтална посока. В с.з. в.лице д-р Г. пояснява, че необходимостта от физикални и рехабилитационни упражнения е поне 1 час дневно, за да не атрофират мускулите и да се поддържа обема, който е съществувал към момента на травмата. Не е изключена и възможността Г. А. сам да прави упражнения и масаж след съответно обучение.

От заключението на СМЕ, прието пред настоящата инстанция не се установява подобрение в здравословното състояние на ищеца. При извършения му преглед на 09.06.25г. от специалист невролог е потвърдена сегашната му диагноза : долна параплегия /парализа на долните крайници със загуба на основните им функции – изправен стоеж и ходене/, налице е осакатяване на двата долни крайника. Потвърждава се необходимостта от поС.ни денонощни грижи от болногледач, от всекидневни физикални и рехабилитационни упражнения за раздвижване на парализираните крайници и масажи на мускулатурата им. Необходими са и физически упражнения за горните крайници, за повишаване на тяхната издръжливост и сила, за да може пострадалият да подпомага движенията на тялото си във вертикална и хоризонтална посока. От представеното експертно решение на ТЕЛК № 91356/04.06.25г. е видно, че на Г. А. му е призната 100% ТНР/инвалидност/ с чужда помощ, с поставена диагноза миелопатия, последица от счупване на гръбначния стълб, остатъчна долна параплегия след проведено оперативно лечение през 2022г., след понесено счупване на гръбначния стълб в поясната област и увреждане на гръбначния мозък на ниво първи поясен прешен. В с.з. в.лице д-р Г. пояснява, че ищецът има изпускане по малка и по голяма нужда, тъй като тазовите резервоари не задържат. По отношение на ежедневните грижи по физикална терапия – за тялото от кръста нагоре се налага да прави упражнения, защото му е необходима сила на ръцете, за да може да си помага в движенията във вертикална посока, но за долните крайници е необходимо редовно да се правят масажи, да се раздвижва пострадалия, защото ако не се правят масажи и не се раздвижва се стига до много тежки усложнения – декубитални рани – рани от залежаване, които се инфектират и се стига до сепсис и летален изход. Според в.лице лицето се нуждае от денонощни грижи, защото то трябва да бъде почиствано, масажирано и със съответните

физически упражнения за крайниците. Под денонощни грижи се разбира поС.ни грижи, без нощно време, които обаче се полагат и в събота и неделя, защото тазовият резервоар не задържа и всеки ден трябва да бъде почистван и обгрижван. Всеки ден трябва да се правят и масажи от човек, който е обучен за това. Болногледачът и личният асистент също могат да правят масажи, ако са обучени за това.

Безспорно установено е и отражението, което травматичното събитие е дало върху психическото съС.ие на ищеца. Според заключението на съдебно-психологичната експертиза процесното ПТП, получените физически увреждания и последвалия лечебен процес са се оказали силен стресогенен фактор с голяма интензивност. Преживяната болка – особено силна в първоначалния период, а впоследствие хронична и персистираща за дълъг период от време (около четири месеца), продължаваща и до настоящия момент като „тъпа” болка особено в областта на кръста, обездвижването и придвижването предимно с инвалидна количка, са отключили психична реакция с преживяване на висока тревожност, опасения, безпокойство. Налице са последици за психиката на ищеца, които са в пряка връзка с инцидента, тъй като събитието е възникнало внезапно, стресорът е бил силен, провокиращ съС.ие на остър дистрес. Болката е била хронична за дълъг период от време, около четири месеца и продължава като „тъпа” болка, особено в областта на кръста и до настоящия момент, Наред с това ищецът е обездвижен и се придвижва предимно с инвалидна количка. Острата стресова реакция е довела до разстройство в адаптацията в рамките на около четири месеца/в клиника/ и продължила до настоящия момент/инвалидна количка и постелен режим/. Налице е Разстройство в адаптацията. Ищецът се чувствал напрегнат, тревожен, непрекъснато мислел за случилото се, не можел да се съсредоточи, сънят му бил неспокоен. Измъчвали го страхове, че няма да може да се справя с ангажиментите си. Независимо от проведеното лечение след станалото в продължение на месеци изпитвал притеснения и напрежение от подобни инциденти. И досега възпроизвеждането на събитието е свързано с повишаване на тревожността и напрежението. Продължилото във времето задържане на мисли и емоциите в едно психотравмено събитие, невъзможността да се изработи печеливш вариант за излизане от последствията на събитието са формирали симптоми на дистрес, който е надвишил адаптационните възможности на организма и довел до негативни

физиологични и психологични промени, които са се проявили в нарушено личностово, социално и професионално функциониране. Ищецът не е склонен да провежда лечение с медикаментозна терапия, но е склонен да провежда психотерапевтична работа с психолог. Ако физическото му състояние не се подобри, то и емоционалното му състояние ще варира вероятно с преобладаване от гняв до мъка и тъга. Сегашното си здравословно състояние пострадалият приема като безпомощно, поради липсата на автономност. Възстановителният период не е приключил и е необходима специализирана психологична помощ поне два пъти седмично, която ще повлияе положително за възстановяването му, което е в тясна връзка с оздравителния процес, свързан с общото му здравословно състояние. Според експерта ищецът се нуждае от специална психологична помощ поне два часа седмично минимум по 50 минути.

От показанията на свидетелката Н Ф Х. – майка на ищеца, ценени при условията на чл.172 ГПК във връзка с всички останали събраните по делото доказателства, се установява, че след като излязъл от рехабилитационния център ищецът живее при нея и тя полага грижи за него. В момента е зле, не може да ходи до тоалетната сам, не може нищо сам да направи, 24 часа трябва да е при него, тъй като е на памперси. Намира хора да му правят масажи, за което роднини, приятели и познати помагат финансово. Два-три пъти в седмицата се правят рехабилитациите, а когато са в празничен ден се налага да дава повече пари. Има нужда от психолог, защото през цялото време плаче и пита докога ще е така. Посещавал е няколко пъти вече психолог.

С оглед на гореустановената фактическа обстановка съдът прави извода за доказаност на получените в резултат на процесното ПТП травматични увреждания на ищеца, които според категоричното експертно мнение са необратими. Доказана е и необходимостта от постоени грижи за пострадалия – от болногледач, рехабилитатор и психолог. С оглед необходимостта от ежедневни грижи за пострадалия, с изключение на нощните часове на денонощието, описани от медицинския експерт, както и с оглед възможността пострадалият да ползва социална помощ по реда на Закона за хората с увреждания и Закона за личната помощ съдът намира за доказана претенцията за присъждане на обезщетение за заплащане на един болногледач. Процедура за получаване на специализирана помощ по ЗХУ и ЗЛП е отпочната видно от

писмото на Агенцията за социално подпомагане от 18.06.25г. – л.113, съгласно което в интегрираната информационна система на АСП фигурират данни за Г. А. /Е. Х. М./ като лице с трайно увреждане, за което е издадена индивидуана оценка на потребностите по Закона за хората с увреждания на основание подадено в Дирекция „Социално подпомагане“ – Попово заявление – декларация за данни за ЕР на ТЕЛК от 14.05.24г. с определени 100 % трайно намалена работоспособност с чужда помощ и срок на валидност на експертното решение до 01.05.25г. Становището на АСП е, че Г. А. може да бъде ползвател на лична помощ, но не му е издадено направление в тази насока, тъй като при посещение от страна на сружител на агенцията не е бил открит на адреса. От представеното Експертно решение на ТЕЛК от 04.06.25г. е видно, че срокът на определения процент ТНР е продължен до 01.06.2027г.

Възражението на застрахователя, поддържано и пред настоящата инстанция, за неоснователност на иска поради това, че ищецът не е понесъл и не е доказал имуществени вреди, не представя доказателства да е извършил разходи за болногледач, рехабилитатор и психолог както преди образуване на делото, така и по време на висящото производство, следователно имуществената му сфера не е увредена, за да търси обезщетение, е неоснователно предвид формираната в тази насока безпротиворечива съдебна практика, която настоящият състав споделя изцяло. Така в решение 153/02.06.2011г. на ВКС по гр.д. № 526/10г. – IV г.о. и в решение № 50035/20.12.2023г. на ВКС по т.д. № 2728/21г. I т.о. е прието, че принципът на чл. 51 ЗЗД за пълно обезщетяване, изисква възстановяване на всички реално претърпени вреди, както и на пропуснатите ползи, щом са пряка и непосредствена последица от увреждането, като претърпените имуществени и неимуществени вреди са както вече настъпилите, така и бъдещите, които са следствие от деликта и са естествено продължение на обективния процес на вредоносното проявление на самото увреждане и които със сигурност ще настъпят в бъдеще време. Обезщетяването на бъдещите вреди касае все едно и също по правния си характер задължение, следващо от фактическия състав на деликтната отговорност, поради което не става реч за евентуален бъдещ правен спор. Тези бъдещи вреди обаче не се предполагат, а следва да бъдат установени по делото като вреди, които със сигурност ще настъпят в имуществената сфера на пострадалия – както по основание, така и по размер. Периодичното обезщетение за следващ влизане в сила решението период се дължат до настъпване на предвидените в закона

основания за прекратяването му или изменяването му.

Изцяло споделяйки горните разрешения, настоящият състав приема, че в процесния случай се касае до бъдещи вреди, изразяващи се в заплащането на болногледач, рехабилитатор и психолог, необходими за поддържане живота на пострадалия Г. А., които със сигурност ще настъпят в резултат на получените при ПТП необратими увреждания, а техният размер е установен от събраните по настоящото дело доказателства.

Така според заключението на СИЕ се установява следното : при съобразяване със законоустановените условия на труд при 8 часов работен ден, 5 дневна работна седмица, годишен отпуск и полагаемо възнаграждение за извънреден и нощен труд за района на област Търговище и необходимостта на Г. А. от ежедневни грижи заплащането на един болногледач е в размер на 1 433,38лв. Разходите за осигурителни вноски на този болногледач възлизат на 273,13лв месечно. Или общият размер на разходите за един болногледач са 1 706,52лв. Месечният размер на разходите за рехабилитационни услуги през всички календарни дни на годината е 1 612лв, а средствата за осигуряване на специализирана психологична помощ два пъти седмично са в размер на 480лв. Следователно месечният разход за един болногледач, полагащ ежедневни грижи за пострадалия, за един рехабилитатор пред всички дни на месеца и за два сеанса седмично за един психолог са необходими 3 798лв. Намалени с приетия за установен процент съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия – 10 % /съгласно СПН по т.д.№ 5/2023г. на Търговищкия окръжен съд/, месечният разход на ищеца, който със сигурност ще бъде направен, възлиза на 3 418,20лв. В този именно размер исковата претенция се явява основателна и следва да бъде уважена, а за горницата над този размер до присъдените 8 401,06лв – отхвърлена като неоснователна.

Ведно с главницата съдът присъжда и мораторна лихва, дължима според константната практика на ВКС от момента на предявяване на извън съдебната претенция пред застрахователя – 28.02.23г. В случая мораторната лихва се претендира от подаването на исковата молба – 29.06.23г. върху всяко закъсняло плащане.

С оглед изхода на спора пред настоящата инстанция на страните се присъждат разноси както следва :

За първа инстанция на адв.Г. Б. Х. се дължат 8 045,42лв с ДДС върху

уважената част на иска и съобразно чл.7 ал.2 ат Наредбата за заплащане на адв.работа вр.пар.1а ал.1т.1 от ДР на същата.

На ищеца – 5 571,92лв съобразно уважената част на иска и списъка по чл.80 ГПК

Ответникът е направил разноски за първа инстанция в размер на 11 060лв съобразно представения списък по чл.80 ГПК – л.398, от които адв.възнаграждение от 8 600лв според приложеното извлечение от банковата сметка на адвокатското дружество. Съобразно отхвърлената част на иска му се дължат 6 821лв.

За втора инстанция на ищеца и на процесуалния му представител разноски не се дължат.

На ответника според уважената част на жалбата се дължат 4 175,56лв, съобразно представения списък по чл.80 ГПК – л.125, или общо за двете инстанции 10 996,56лв. Т.е. за двете инстанции му се дължат допълнително 9 827,84лв.

Ответникът дължи държавна такса върху уважената част на иска за двете инстанции в размер на 7 383,31лв.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 25/25.04.2024г. на Търговищкия окръжен съд, постановено по т.д. № 68/2023г. в частта, в която ХДИ “Ферзихерунг“АД-Хановер, чуждестранно застрахователно дружество, регистрирано съгласно законодателството на ФРГ, с оригинално фирмено наименование „HDI Versicherung AG“, рег.№ I - TDLT-9356W-74, с адрес: Hannover 30659, HDI Platz 1, Германия, електронен адрес: info@hdi.de е осъдено да заплаща на ищеца Г. Н. А., ЕГН ***** /Е. Х. М. според обжалваното решение/, от с.Кардам, община Попово, ул.“Д-р В Г“ № 84 сумата от 3 418,20лв месечно, представляваща застрахователно обезщетение за имуществени вреди-необходимы парични средства за болногледач, рехабилитация и психологични сеанси за лечение на травми, получени при ПТП на 14.09.2022г. на пътя гр.Попово-гр.Бяла, считано от 30.06.2023г., до настъпването на причина за неговото прекратяване или изменение, ведно със законната лихва върху всяко

просрочено плащане, както и в частта, в която исковата претенция е отхвърлена за горницата над 8 401,06лв до претендираните 8 918.06 лв. като неоснователна.

ОТМЕНЯ решение № 25/25.04.2024г. на Търговищкия окръжен съд, постановено по т.д. № 68/2023г. в частта, в която ХДИ “Ферзихерунг“АД-Хановер, чуждестранно застрахователно дружество, регистрирано съгласно законодателството на ФРГ, с оригинално фирмено наименование „HDI Versicherung AG“, рег.№ I - TDLT-9356W-74, с адрес: Hannover 30659, HDI Platz 1, Германия, електронен адрес: info@hdi.de е осъдено да заплаща на ищеца Г. Н. А., ЕГН ***** /Е. Х. М. според обжалваното решение/, от с.Кардам, община Попово, ул.“Д-р В Г“ № 84 месечно застрахователно обезщетение за имуществени вреди-необходими парични средства за болногледач, рехабилитация и психологични сеанси за лечение на травми, получени при ПТП на 14.09.2022г. на пътя гр.Попово-гр.Бяла, считано от 30.06.2023г., до настъпването на причина за неговото прекратяване или изменение, ведно със законната лихва върху всяко просрочено плащане, ЗА ГОРНИЦАТА над 3 418,20лв до присъдените 8 401лв месечно; в частта, в която ХДИ “Ферзихерунг“АД-Хановер, чуждестранно застрахователно дружество, регистрирано съгласно законодателството на ФРГ, с оригинално фирмено наименование „HDI Versicherung AG“, рег.№ I - TDLT-9356W-74, с адрес: Hannover 30659, HDI Platz 1, Германия, електронен адрес: info@hdi.de е осъдено да заплати на процесуалния представител на ищеца адв. Г. Б. Х. от САК с ЕГН ***** адвокатско възнаграждение по реда на чл.38 ал.1 т.1 от ЗАдв. за горницата над 8 045,42лв с ДДС до присъдените 20 097,04лв с ДДС, както и в частта, в която ХДИ “Ферзихерунг“АД-Хановер, чуждестранно застрахователно дружество, регистрирано съгласно законодателството на ФРГ, с оригинално фирмено наименование „HDI Versicherung AG“, рег.№ I - TDLT-9356W-74 е осъдено да заплати държавна такса върху уважената част на иска за горницата над 7 383,31лв до 12 097,53лв.

като вместо него ПОСТАНОВЯВА :

ОТХВЪРЛЯ предявения от Г. Н. А., ЕГН ***** /Е. Х. М. според обжалваното решение/, от с.Кардам, община Попово, ул.“Д-р В Г“ № 84 иск срещу ХДИ “Ферзихерунг“АД-Хановер, чуждестранно застрахователно

дружество, регистрирано съгласно законодателството на ФРГ, с оригинално фирмено наименование „HDI Versicherung AG“, рег.№ I - TDLT-9356W-74, с адрес: Hannover 30659, HDI Platz 1, Германия, електронен адрес: info@hdi.de за заплащане на месечно застрахователно обезщетение за имуществени вреди-необходимите парични средства за болногледач, рехабилитация и психологични сеанси за лечение на травми, получени при ПТП на 14.09.2022г. на пътя гр.Попово-гр.Бяла, считано от 30.06.2023г., до настъпването на причина за неговото прекратяване или изменение, ведно със законната лихва върху всяко просрочено плащане ЗА ГОРНИЦАТА над 3 418,20лв месечно до присъдените 8 401,06лв месечно като неоснователен.

ОСЪЖДА Г. Н. А., ЕГН ***** /Е. Х. М. според обжалваното решение/, от с.Кардам, община Попово, ул.“Д-р В Г“ № 84 да заплати на ХДИ “Ферзихерунг“ АД-ХанOVER, чуждестранно застрахователно дружество, регистрирано съгласно законодателството на ФРГ, с оригинално фирмено наименование „HDI Versicherung AG“, рег.№ I - TDLT-9356W-74 разноски за водене на делото в двете инстанции съобразно отхвърлената част на иска в размер на допълнително 9 827,84лв.

Решението може да се обжалва пред ВКС на РБ в едномесечен срок от съобщаването му на страните по реда на чл.280 ал.1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____